

Nieuwsbrief 78

Oktober 2019

De Arctis in houtprint – een kunstenaar op Spitsbergen

Siemen Dijkstra

Als je in je vroegste jeugd met je ouders en de "vouwwagen" in lange zomers door Scandinavië trekt, dan ligt het toendra-virus altijd op de loer.

Later maakte ik solo wandeltochten door het noordelijke grensgebied van Noorwegen en Zweden en bezocht ik alle schiereilanden ten oosten van de Noordkaap. Kijkend in de verte over de Barentssee, dacht ik aan veel noordelijker gelegen gebieden als Spitsbergen, Bereneiland en Nova Zembla. Dat verlangen bleef al die jaren dat ik als beeldend kunstenaar de Ziel van het (Drentse)Landschap trachtte te ontrafelen sluimeren, tot dat ik een prospectus onder handen kreeg van een trekkingsbureau bij Wapse, vlakbij Dwingeloo.

Tot mijn verbazing organiseerden zij geheel onverzorgde trekkings op Spitsbergen en op Groenland, tegen tarieven die zelfs voor mij waren weggelegd. Op die wijze liep ik door de lang verlangde landschappen van deze gebieden, vaak langs eenzame kusten, door woeste beken, over smeltende gletsjers, bivakkerend op morenepuin.

's Nachts maakte ik tekeningetjes in mijn schetsboek. Dat resulteerde uiteindelijk in een soort reisboek, waarin ik probeer uit te leggen wat mij nou zo trekt aan deze landschappen. Daar zal ik in de IMAKA-lezing, aan de hand van dit werk, wat dieper op in gaan.

Zijn boek "Arctische Landschappen" zal in de pauze en na de lezing te koop zijn.

Wanneer	25 oktober 2019
Hoe laat	19:30 uur
Waar	Aweg 30, Groningen – ingang Herman Colleniusstraat
Toegang	€ 2,00; studenten gratis

Komende Imaka-lezingen

2019

Datum

25 november

Titel van de lezing

Frits Steenhuisen: Onderzoek naar kwikvervuiling

2020

Datum

25 januari

Titel van de lezing

Publieksdag *Spitsbergen expedities 2015/2020*

24 februari

Hidde de Haas: *De Nederlandse steenkoolwinning op Spitsbergen*

Wetenswaardigheden en nieuws

The European Polar Infrastructure Catalogue

EU-PolarNet and EPB teamed up to compile information on all polar facilities operated by European organisations in a single document. COMNAP, INTERACT and EUROFLEETS supported this project with their data.

The catalogue includes a complete database of European polar stations, camps, laboratories, research vessels and aircrafts. To download the catalogue, click [here](#), you can view the online European Polar Infrastructure Database [here](#).

Zie ook: <http://www.europeanpolarboard.org/polar-infrastructure/>

In 1969, humans reached the moon - and the North Pole, too

Mia Bennet

This year the world looks back on that fateful date fifty years ago when man landed on the moon. Yet few people realize that a mere 101 days before Neil Armstrong and Buzz Aldrin took their fateful steps, mankind officially reached the North Pole.

That's right: it wasn't until April 6, 1969 - in the springtime of hasty planning at NASA's Johnson Space Center in Houston - that a human officially made it to the top of the planet. That first person was Sir Wally Herbert, a British polar explorer who reached the pole on foot with the help of fellow explorers, dogs, and air drops.

Herbert chose to cross the frozen Arctic across its longest axis that crosses the North Pole, from Utqiagvik (Barrow) to Svalbard.

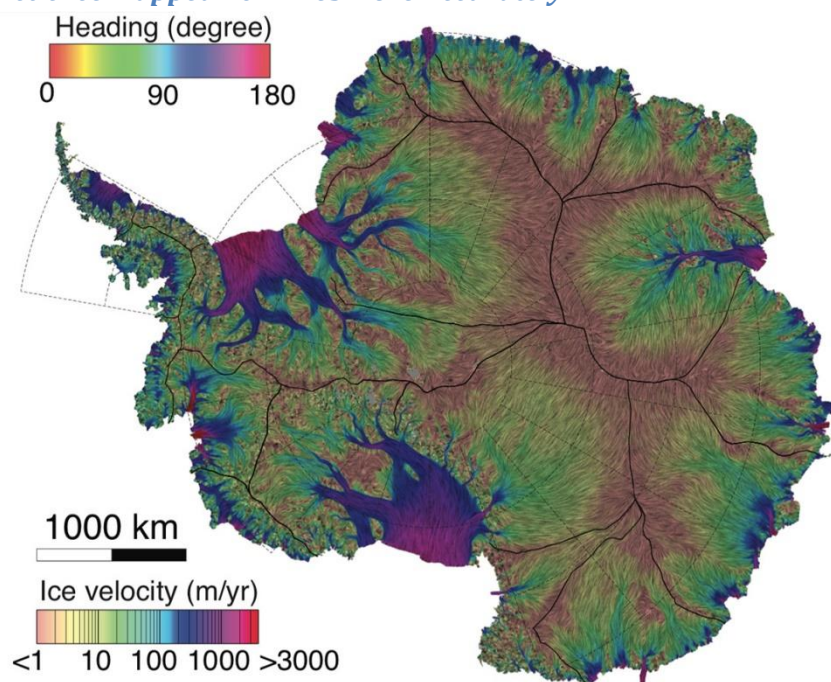
In his 2007 obituary, *The Telegraph* called his expedition "a 15-month journey of 3,720 miles that has never been repeated."

>> *Sir Willy Herbert and expedition partners at the North Pole on April 6, 1969*

Lees het hele artikel via: <http://www.cryopolitics.com/2019/07/17/in-1969-humans-reached-the-moon-and-the-north-pole-too/>

en een terugblik op Herbert's leven via: <https://www.telegraph.co.uk/news/obituaries/1554334/Sir-Wally-Herbert.html>

Flowing Antarctic Ice Mapped 10 Times More Accurately

This new NASA/UC Irvine map of ice velocity in Antarctica is 10 times more accurate than any previous map and shows flows over 80 percent of the continent, where older maps showed about 20 percent. Colored lines indicate direction of flow; background colors show speed. Credit: UCI/Jeremie Mouginot. [Larger view](#)

Far more accurate than any previous map, this new representation of glacier flows in Antarctica opens the door to an improved understanding of the vast continent and the future pace of sea level rise. To create the new map, researchers at the University of California, Irvine, and NASA's Jet Propulsion Laboratory in Pasadena, California, combined input from six different satellite missions dating from 1994 to the present.

Lees het hele artikel via: <https://news.uci.edu/2019/07/29/uci-jpl-glaciologists-unveil-most-precise-map-ever-of-antarctic-ice-velocity/>

MOSAIC-expeditie

Op 26 september jl. is ijsbreker *Polarstern* vertrokken vanuit Tromsø naar het pakijns ver voorbij Franz Josef Land. Daar begint de MOSAiC-expeditie, oftewel de *Multidisciplinary drifting Observatory for the Study of Arctic Climate*. Ze is momenteel bezig zichzelf in te vriezen, waarna de motoren worden uitgeschakeld en ze zich tot augustus 2020 mee laat voeren door de stroming.

Honderden wetenschappers zullen een stuk meevaren en onderzoek doen, waaronder dr. Jacqueline Stefels (RUG, lente en zomer 2020). Ook is er een Nederlands laboratorium (uit Antarctica!) aan boord getakeld.

Drie andere ijsbrekers zullen de bevoorrading verzorgen, maar in de donkere poolwinter zal dat alleen per vliegtuig mogelijk zijn, landend op het ijs. Uiteindelijk is de verwachting dat de *Polarstern* tussen Groenland en Spitsbergen weer vrijkomt.

De expeditie is te volgen via het Twitter-account <https://twitter.com/ArcticMosaic> dat ook voor niet-Twitteraars gewoon te volgen is! Of nóg beter: <https://follow.mosaic-expedition.org/>.

Een interview met Jacqueline Stefels is te beluisteren via de link:

<https://www.nporadio1.nl/podcasts/dekennisvanu/115781-poolonderzoek-naar-algen-die-wolken-maken>

Literatuur, film, voorstellingen

Concert in de Arctis

Greenpeace heeft, samen met een groep muzikanten onder leiding van de Noorse ijsmuzikant Terje Isungset, een ijsconcert opgenomen in het uiterste noorden van het Noordpoolgebied.

Ze speelden compositie *Ocean Memories* op instrumenten gesneden uit ijs dat verzameld is in de Arctische wateren.

Kijk en luister:

https://www.youtube.com/watch?v=EJcZdcVmKmw&list=PLABV7PGuN1IDBO4otVA1Yd2KP14k-dTjm&index=51&t=0s%3Futm_source%3DEN001+-+Nieuwsbrief+-+2019+06+14+-+2A.+Klimaat&utm_source=EN001+-+Nieuwsbrief+-+2019+06+14+-+2A.+Klimaat&utm_medium=email&utm_campaign=Nieuwsbrief

How we helped bring elusive narwhal to your screen

April 17, 2019 – Brandon Laforest

Filming nature and wildlife is no easy feat, only made possible by multiple production teams, researchers and local experts coming together. And that's precisely what was required to bring Netflix's *Our Planet* to your screens. The new eight-part docuseries took four years to complete, and through it all, WWF was there to advise on the science. As WWF-Canada's Arctic species specialist, I helped make connections between the filmmakers and locals who advised about whales roaming northern waters.

Voor een prachtige onderwatervideo: <https://blog.wwf.ca/blog/2019/04/17/helped-bring-elusive-narwhal-screen/>

Lezingen, symposia, overige activiteiten

Nederlands Poolsymposium: Poles under Pressure

Datum: 21 november 2019, 09:00-18:00 uur; gratis toegang.

Plaats: NWO, Laan van Nieuw Oost Indië 300, Den Haag.

Maximum aantal deelnemers: 120.

Het programma kent drie thema's:

1. Geopolitical & Economical Pressures
2. Ice & Climate under Pressure
3. Ecosystems Pressures.

Kijk voor de (nodige) registratie op de website van NWO: www.nwo.nl/nnp.

Traditions, Traps and Trends, Transfer of Knowledge in Arctic Regions

Afgelopen jaar is er een publicatie verschenen van de Research Group Circumpolar Cultures in the Netherlands: *Traditions, Traps and Trends, Transfer of Knowledge in Arctic Regions*. Editors zijn Jarich Oosten (1945-2016) en Barbara Miller.

Aan deze bundel werkten mee: Cunera Buijs, Kim van Dam, Frederic Laugrand, Barbara Miller, Thea Oltshoorn, Jarich Oosten, Willem Rasing en Nellejet Zorgdrager.

Abstract:

The transfer of knowledge is a key issue in the North as Indigenous Peoples meet the ongoing need to adapt to cultural and environmental change. In eight essays, experts survey critical issues surrounding the knowledge practices of the Inuit of northern Canada and Greenland and the Northern Sámi of Scandinavia, and the difficulties of transferring that knowledge from one generation to the next. Reflecting the ongoing work of the Research Group Circumpolar Cultures, these multidisciplinary essays offer fresh understandings through history and across geography as scholars analyze cultural, ecological, and political aspects of peoples in transition. *Traditions, Traps and Trends* is an important book for students and scholars in anthropology and ethnography and for everyone interested in the Circumpolar North.

Deze publicatie is in juli 2018 uitgegeven door de Research Group Circumpolar Cultures in Nederland en University of Alberta. Link: <http://www.uap.ualberta.ca/titles/907-9781772123722-traditions-traps-and-trends>

Websites

Antarctic Science Journal

<https://www.cambridge.org/core/journals/antarctic-science>

Antarctic Treaty:

https://www.ats.ag/index_e.htm

Veel links!

Willem Barentsz Pool Instituut:

Het virtuele instituut van alle Nederlandse poolonderzoekers, een netwerk voor kennis, onderzoek en onderwijs over de Arctis en Antarctica: <http://www.wbpi.nl/>.

Archief Imaka-Nieuwsbrieven: <http://www.rug.nl/research/arctisch-centrum/imaka/nieuwsbrieven/>